

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 122/ 2012
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Γ
Συνεδρίαση της 5-3-2012

Σύνθεση:

Πρόεδρος:

Ιωάννης Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη:

Χριστόδουλος Μπότσιος, Μιχαήλ Απέσσος, Ηλίας Ψώνης, Καραγιαννοπούλου Ιωάννα, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής:

Μαρία Γεωργιάδη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αρ.πρωτ.Ερωτήματος: Το υπ' αρ.Φ4/833/131196/Δ5/29-11-2011 ερώτημα της Διεύθυνσης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης –Τμήμα Β' Περίληψη ερωτήματος. Ερωτάται αν: 1] Είναι νόμιμος ο διορισμός της Ζ.Γ. 2] Αν ο διορισμός είναι παράνομος κατά πόσο συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος ή δόλου ώστε να επιβάλλεται η έκδοση πράξης ανάκλησης αυτού 3] Ποιες είναι οι δέουσες ενέργειες της διοίκησης.

Επί του ερωτήματος αυτού το ΝΣΚ γνωμοδότησε ως ακολούθως:

1

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ. Ο Διευθυντής της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας ενημέρωσε την Υπηρεσία Ιδιωτικής Εκπαίδευσης ότι ο ιδιοκτήτης του ιδιωτικού Γυμνασίου Λυκείου Ν.Μ. επισυνάπτοντας έγγραφο του ΔΟΑΤΑΠ, ισχυρίζεται ότι η κ. Ζ.Γ. που υπηρετεί στο σχολείο του με σύμβαση αορίστου χρόνου, δεν μπορεί να φέρει την ιδιότητα της εκπαιδευτικού και ότι ο διορισμός της δεν είναι νόμιμος, διότι το πτυχίο που υπέβαλε για το διορισμό της έχει χαρακτηριστεί ως ισότιμο από τον ΔΟΑΤΑΠ και όχι αντίστοιχο. Ειδικότερα σύμφωνα με το υπ' αρ. 11068β/2010/29-6-2010 απαντητικό έγγραφο του ΔΟΑΤΑΠ, η κ. Ζ.Γ. θεωρείται μεν διπλωματούχος μηχανικός ,αλλά δεν είναι ούτε χημικός μηχανικός ούτε μηχανικός ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής, καθώς ο τίτλος του πτυχίου της είναι μόνο ισότιμος προς τα απονεμόμενα διπλώματα από το ΕΜΠ και τις πολυτεχνικές σχολές των ελληνικών ΑΕΙ και όχι αντίστοιχος. Παρά την έλλειψη αντιστοιχίας προσλήφθηκε ως προσωρινή αναπληρώτρια στο 10^ο Γυμνάσιο Λάρισας ύστερα από πρόταση του οικείου ΠΥΣΔΕ ως πτυχιούχος κλάδου ΠΕ 12 Χημικός Μηχανικός κατά το σχολικό έτος 2000. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός υπέβαλε την από 11-9-2000 αίτηση εγγραφής στην επετηρίδα λειτουργών ιδιωτικής εκπαίδευσης Λάρισας και της χορηγήθηκε βεβαίωση εγγραφής σε αυτή από το Γραφείο Β/θμιας Εκπαίδευσης Λάρισας, χωρίς το αντίστοιχο εξερχόμενο 'έγγραφο [από 20-7-2000] με την αίτηση αυτή προς το ΥΠ.Ε.Π.Θ. να έχει εγγραφεί στο οικείο βιβλίο πρωτοκόλλου [υπ.αρ.5158/18-7-2011 έγγραφο Δ/σης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας]. Η εκπαιδευτικός αυτή διορίσθηκε με την υπ' αρ. 3834/14-11-2000 απόφαση της Δ/σης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας στο ιδιωτικό Γυμνάσιο Λύκειο του κ. Ν.Μ. ως πτυχιούχος κλάδου ΠΕ για να διδάξει πληροφορική. Με την υπ' αρ. 40-20-11-01 πράξη του ΠΥΣΔΕ Λάρισας, αναγνωρίσθηκε η προϋπηρεσία της ως αναπληρώτριας. Με την υπ' αρ. 4056/15-10-2002 απόφαση της Δ/σης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης διορίσθηκε με τετραετή σύμβαση εργασίας πάλι ως πτυχιούχος κλάδου ΠΕ12 για να διδάξει στο ίδιο σχολείο. Με την υπ' αρ. 1227/2-3-07 απόφαση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας διορίσθηκε με σύμβαση αορίστου χρόνου στο ως άνω σχολείο, πάλι ως πτυχιούχος ΠΕ12.Τον

Ιούνιο του 2010 ο κ. Μ. κατέθεσε σχετικό αίτημα στο ΠΥΣΔΕ Λάρισας με τη βάση ότι η κ. Ζ. δεν μπορεί να φέρει την ιδιότητα της εκπαιδευτικού καθώς δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την ένταξη στον κλάδο ΠΕ12,Χημικού Μηχανικού. Με την υπ' αρ. 22/13-7-2010 το ΠΥΣΔΕ Λάρισας αποφάσισε ότι ο διορισμός της ισχύει και ότι εξακολουθεί να προσφέρει τις υπηρεσίες της. Ένσταση του κ. Μ. κατά της ως άνω απόφασης του ΠΥΣΔΕ απερρίφθη με την υπ' αρ. 41/30-9-2010 πράξη του ΠΥΣΔΕ με την αιτιολογία ότι η εν λόγω εκπαιδευτικός βρίσκεται σε αορίστου χρόνου σύμβαση, απέκτησε διδακτική εμπειρία για τη διδασκαλία του μαθήματος της πληροφορικής σε δημόσιο σχολείο ως αναπληρώτρια τα σχολικά έτη 1998 και 1999 και με βάση την εμπειρία αυτή διορίσθηκε στη σχολή Μ. στην οποία βρίσκεται σε αορίστου χρόνου σύμβαση. Ότι τα έτη 2000-2005 δεν υπήρχε επαρκής αριθμός εκπαιδευτικών ΠΕ19,ΠΕ20 με τυπικά προσόντα και ότι στους νόμους 2942/2001 και 3194/2003 προβλέπεται διορισμός εκπαιδευτικών με μειωμένα προσόντα και μειωμένη εμπειρία. Ότι επίσης λόγω των εγκυκλίων 142167/Δ5/27-12-05 και 86190/α/Ζ2/ΑΣ547α/30-8-06 που επιτρέπουν τη συνέχιση της εργασίας των εκπαιδευτικών μειωμένων προσόντων οι οποίοι βρίσκονται σε σύμβαση αορίστου χρόνου στα ιδιωτικά σχολεία δεν γίνεται δεκτή η αίτηση θεραπείας του ιδιωτικού σχολείου Μ. Την 14-3-2011 υποβλήθηκαν στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου επιπλέον στοιχεία και συμπληρωματικά ερωτήματα μετά από νεότερη αίτηση των εκπαιδευτηρίων Μ. με την οποία ζητούσε επανεξέταση της απόφασης του ΠΥΣΔΕ Λάρισας για τον διορισμό της ως άνω εκπαιδευτικού. Με το υπ' αρ. 209/12-4-2011 έγγραφο η Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης μας απήντησε ότι από τα αρχεία που τηρούνται στην Υπηρεσία, η κ. Ζ. Γ. δεν είναι εγγεγραμμένη στην Επετηρίδα ιδιωτικών εκπαιδευτικών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κατά το χρόνο διορισμού της. Επί του ερωτήματος αυτού εκδόθηκε η υπ' αρ. **205/2011** Γνωμοδότηση ΝΣΚ.

Με το νεότερο υπ' αρ.Φ4/833/137196/Δ5/29-11-2011 ερώτημα με βάση νεότερα υποβληθέντα στοιχεία και πίνακα νέων συνημμένων ερωτάται ο,τι αναφέρεται στην περίληψη.

ΙΙ. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρ. 53 παρ. 2 ν. 2721/1999 : *Οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, υπάγονται στις διατάξεις του ν. 2683/1999 [ήδη Ν. 3528/2007].*

Άρ.2 παρ.2 ν.3528/2007. *Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.*

Άρ. 20 παρ.2 ν.3528/2007 :*Η πράξη διορισμού που έγινε κατά παράβαση νόμου, ανακαλείται εντός διετίας από τη δημοσίευσή της. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής η πράξη διορισμού ανακαλείται εάν αυτός που διορίσθηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε την παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του παρόντος Κώδικα.*

Ν.2690/1999 Άρθρο 4 [Αρχική έκδοση] Διεκπεραίωση υποθέσεων από τη Διοίκηση.

1. Οι διοικητικές αρχές, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα στην προθεσμία που τυχόν καθορίζεται από τις σχετικές ειδικές διατάξεις, αλλιώς μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών. Η προθεσμία αρχίζει από την υποβολή της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε πέντε (5) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια υπηρεσία και να

γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια.

Άρ. 21 παρ. 1 ν. 2690/1999: Αρμόδιο για την ανάκληση διοικητικής πράξης όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή που είναι αρμόδιο για την έκδοσή της.

Άρ. μόνο παρ. 1 α.ν. 261/1968:

Ατομικαί Διοικητικαί Πράξεις εκδοθείσαι κατά παράβασιν νόμου, ανακαλούνται υπό της Διοικήσεως ελευθέρως και άνευ οιασδήποτε διά το Δημόσιον συνεπείας εντός ευλόγου από της εκδόσεως αυτών χρόνου.

Επιφυλασσομένων των ειδικώς, άλλως οριζουσών, διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας, χρόνος ήσων της πενταετίας τουλάχιστον από της εκδόσεως των κατά τα άνω ανακλητέων πράξεων, εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να θεωρηθεί ως μη εύλογος προς ανάκλησιν, ανεξαρτήτως τυχόν κτήσεως υπό τρίτων βάσει αυτών οιοσδήποτε δικαιώματος.

Στη διάταξη του άρ.24 παρ. 3 Ν. 682/1977 ορίζεται ότι « Το διδακτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολείων δέον να έχει τα και διά το διδακτικόν προσωπικόν των δημοσίων σχολείων απαιτούμενα προσόντα, πλην των κατωτέρω εξαιρέσεων...»

Άρ. 28 του ίδιου νόμου: Εκπαιδευτικοί έχοντες τα υπό του παρόντος νόμου οριζόμενα προσόντα εγγράφονται εις την Επετηρίδα ιδιωτικών εκπαιδευτικών, τηρουμένων παρά τη Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, συνοδευομένην υπό των προβλεπομένων προς διορισμόν δικαιολογητικών...»

Άρ. 30: 1. Οι διδάσκοντες εις τα ιδιωτικά σχολεία γενικής εκπαιδεύσεως εκπαιδευτικοί, τελούν επί σχέσει εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου κατά τα εις τας επομένας παραγράφους του παρόντος άρθρου οριζόμενα. **2.** Οι εγγεγραμμένοι εις τον πίνακα Α' της επετηρίδος

προτείνονται προς πρόσληψιν υπό των ιδιοκτητών των ιδιωτικών σχολείων. Μετά την έγκρισιν της γενομένης προτάσεως υπό του οικείου Επιθεωρητού καταρτίζεται σύμβασις ορισμένου χρόνου, αρχομένη από της ημέρας παροχής των υπηρεσιών του εκπαιδευτικού και λήγουσα την 31^η Αυγούστου του έκτου έτους από της προσλήψεώς του. Μετά την λήξιν της συμβάσεως η σχέσις εργασίας μετατρέπεται εις αορίστου χρόνου τοιαύτην, μετά πρότασιν του ιδιοκτήτου του σχολείου.3....4....5.Διαρκούσης της συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, η σύμβασις δύναται να καταγγελθεί υπό του ιδιοκτήτου καταβαλλομένης αποζημιώσεως ενός μηνός δι' έκαστον έτος προσφοράς των υπηρεσιών του εις το αυτόν σχολείον και μέχρις 25 ετών, υπολογιζομένης και της υπηρεσίας του επί συμβάσει ορισμένου χρόνου». Ειδικώς δε για την καταγγελία της **παρ. 5** του **άρ. 30 ν.682/1977** ορίσθηκε με το **άρ. 7 παρ.2 ν.817/1978** ότι ενεργείται με δεκαπενθήμερη τουλάχιστον προειδοποίηση και επάγεται τα έννομα αποτελέσματά της την 31^η Αυγούστου του οικείου σχολικού έτους.

Εξ άλλου το **άρ. 33 του ιδίου ν. 682/1977** προβλέπει στην **παρ. 1** ότι «η σχέσις εργασίας μεταξύ του ιδιοκτήτου ιδιωτικού σχολείου και του ιδιωτικού εκπαιδευτικού λύεται διά του θανάτου, της εκπτώσεως, της αποδοχής παραιτήσεως και της απολύσεως, μετά πράξιν του οικείου Επιθεωρητού, στη δε **παρ. 4** καθορίζονται ως λόγοι απολύσεως :α].β].γ].δ].ε] η ανεπάρκεια περί την εκτέλεση των καθηκόντων του ιδιωτικού εκπαιδευτικού, η οποία διαπιστώνεται ομοίως από το υπηρεσιακό συμβούλιο στ] η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού».

Άρ. 1 παρ. 1 ν. 3194/2003 : Προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί. Για τα διδακτικά έτη 2003 και 2004 και 2004-2005,εφόσον δεν υπάρχουν υποψήφιοι που κατέχουν τα προσόντα του άρθρου 1 περίπτωση α' του ΠΔ 118/95,προσλαμβάνονται προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί για τη διδασκαλία του μαθήματος της πληροφορικής όσοι έχουν τα ακόλουθα προσόντα ανεξάρτητα από το χρόνο απόκτησης τους, οι οποίοι κατατάσσονται σε πίνακες Δ' και Ε' ως εξής :

Πίνακας Δ' α)...β] Πτυχίο Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ και δεκαεξάμηνη ή μειωμένη διδακτική εμπειρία στην πληροφορική, που να αποκτήθηκε σε δημόσια σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με την ιδιότητα του αναπληρωτή ή του ωρομίσθιου εκπαιδευτικού....

Άρ. 14 παρ. 9 ν. 1566/1985: « Για το διορισμό στις θέσεις των άλλων κλάδων ΑΤ κατηγορίας αντί για πτυχίο της ημεδαπής γίνεται δεκτό ισότιμο και αντίστοιχο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, εφόσον ο υποψήφιος έχει και απολυτήριο εξαταξίου γυμνασίου ή λυκείου.»

Άρ. 10 παρ.7 ν.2327/1995 «Όπου στις διατάξεις του άρθρου 14 παρ.9 του νόμου 1566/1985 υπάρχει η λέξη «ισότιμο» προστίθεται ακολούθως και «αντίστοιχο».

III. Ανάλυση-Ερμηνεία των εφαρμοστέων διατάξεων

A. Όσον αφορά το πρώτο υποερώτημα που τίθεται, στα πλαίσια του δοθέντος πραγματικού του ερωτήματος, ερευνητέα είναι κατά βάση δύο ζητήματα, το κατά πόσο η εκπαιδευτικός αυτή συγκέντρωνε τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό της και κατά πόσο ήταν εγγεγραμμένη στην Επετηρίδα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

α. Ερευνητέο το ζήτημα της ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών.

Επειδή από τη συνδυασμένη εφαρμογή των διατάξεων των άρ.10 παρ.7 ν.2327/95,14 παρ. 9 ν.1566/1985 και 1 παρ.1 ν.3194/2003 [όπως ειδικότερα αναλύθηκε και στην υπ' αρ.205/2011 Γνωμοδότηση ΝΣΚ] απαιτείται όχι μόνο ισοτιμία του τίτλου σπουδών αλλοδαπής του προσλαμβανόμενου με τις διατάξεις του τελευταίου αυτού νόμου εκπαιδευτικού, αλλά **και αντιστοιχία** παρεχόμενη από το αρμόδιο προς τούτο όργανο, δηλαδή τότε ΔΙΚΑΤΣΑ και νυν ΔΟΑΤΑΠ, η συγκεκριμένη

εκπαιδευτικός δεν υπάγεται στις διατάξεις περί μειωμένων προσόντων του άρ. 1 παρ. 1 ν. 3194/2003,διότι όπως προκύπτει από τα δεδομένα του ερωτήματος και τις σχετικές βεβαιώσεις του ΔΟΑΤΑΠ, δεν απέκτησε ποτέ αντιστοιχία του διπλώματός της, δεδομένου ότι για το διορισμό στις θέσεις κλάδων ΑΤ κατηγορίας αντί για πτυχίο της ημεδαπής γίνεται δεκτό ισότιμο **και αντίστοιχο** πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, εφόσον ο υποψήφιος έχει και απολυτήριο εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου κατά τη ρητή διάταξη του άρ. 14 παρ. 9 ν. 1566/1985 και την αντίστοιχη ερμηνευτική αυτής του άρ. 10 παρ. 7 ν. 2327/1995 που ορίζει ότι όπου στις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 9 ν. 1566/1985 υπάρχει η λέξη «ισότιμο» προστίθεται ακολούθως και «αντίστοιχο». Συνεπώς για να ήταν νόμιμος ο διορισμός της συγκεκριμένης εκπαιδευτικού θα έπρεπε να υπάρχει και ισοτιμία και αντιστοιχία του πτυχίου της από τον ΔΟΑΤΑΠ, όμως ο ΔΟΑΤΑΠ ποτέ δεν παρέσχε αντιστοιχία όπως αποδεικνύεται από τα συνημμένα έγγραφα του ερωτήματος και ιδίως τις σχετικές περί τούτου βεβαιώσεις του ΔΟΑΤΑΠ. Συνεπώς η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός δεν είχε τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται από το νόμο για να διδάξει στο κλάδο ΠΕ12 και όσον αφορά το σκέλος αυτό ο διορισμός της είναι παράνομος.

β. Ερευνητέο το ζήτημα της εγγραφής στην Επετηρίδα της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου

Όσον αφορά το δεύτερο ζήτημα, απαραίτητη προϋπόθεση για το διορισμό κάθε εκπαιδευτικού είναι η εγγραφή του στην Επετηρίδα που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας. Ειδικότερα η εγγραφή στην Επετηρίδα Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, γίνεται με βάση τη διάταξη του άρ. 28 ν.682/1977 με αίτηση και με πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου υποβάλλοντας και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για το διορισμό. Η δε μεταβίβαση της αρμοδιότητας εγγραφής που έγινε για ορισμένη χρονική περίοδο στους κατά τόπο Διευθυντές ή Προϊσταμένους γραφείων ΤΕΕ- όπως μας ενημερώνει η σχετική Δ/νση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης –Τμήμα Β'- με την υπ' αρ. Φ.435/221/78/Ε4/264/1983

Υ.Α., έγινε για εκπαιδευτικούς **της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης**, όπως άλλωστε ρητά αναγράφεται στην παρ. 2 της ως άνω Υ.Α. και όχι για εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στα Γυμνάσια και Λύκεια γενικής εκπαίδευσης, όπως εν προκειμένω [όπως προκύπτει και από την Υπουργική Απόφαση με αρ. Φ.1/110/Δ5/1274/2-3-2000 σύμφωνα με την οποία η άδεια λειτουργίας των εκπαιδευτηρίων Μ. αναφέρεται σε Γυμνάσιο - Ενιαίο Λύκειο]. Τούτο προκύπτει ευθέως από το νόμο αλλά δέχεται και η ερωτώσα υπηρεσία με παλαιότερα έγγραφα της [Φ8/637/79548/Δ5/25-8-2005, Φ8/829/51135/Δ5/23-6-2006] αλλά και με το υποβληθέν νέο ερώτημα. Η Τεχνική και επαγγελματική Εκπαίδευση παρέχεται με βάση το άρ.2 ν.2640/1998 στα τεχνικά και επαγγελματικά εκπαιδευτήρια και όχι στα γενικά λύκεια. Συνεπώς σύμφωνα με τα ανωτέρω η εν λόγω εκπαιδευτικός η οποία διδάσκει στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στον κλάδο ΠΕ12 και σε γενικό λύκειο που διέπεται από τις διατάξεις του ν. 682/1977 όπως προκύπτει από τα δεδομένα του ιστορικού του ερωτήματος, όφειλε να είναι εγγεγραμμένη στην **Επετηρίδα** του άρ. 28 ν. 682/1977 που τηρείται στην **Κεντρική** Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Εν προκειμένω με βάση τη διάταξη του άρ.4 ν.2690/1999 σε συνδυασμό με το δοθέν ιστορικό η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός κατέθεσε αίτηση στην Περιφερειακή Δ/νση Λάρισας, την υπ' αρ.2770 και από 11-9-2000 όπως προκύπτει από το αρ. πρωτ. 1920/15-3-2011 της Δ/νσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας και της χορηγήθηκε αυθημερόν η από 11-9-2000 περί εγγραφής αυτής στην Επετηρίδα ιδιωτικών εκπαιδευτικών που τηρείται όμως στο αρχείο, σύμφωνα με τη βεβαίωση αυτή, της Περιφερειακής Δ/νσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας. Με βάση την προαναφερθείσα διάταξη της παρ. του άρ.4 ν.2690/1999 η Περιφερειακή Διεύθυνση όφειλε να διαβιβάσει την υποβληθείσα αίτηση στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που ήταν και η μόνη αρμόδια για την παραλαβή της αιτήσεως αυτής και την εγγραφή στην Επετηρίδα που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου, επειδή όπως προαναφέρθηκε, ποτέ δεν ίσχυσε η εγγραφή στις

Επετηρίδες των Περιφερειακών Διευθύνσεων για τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στα Ενιαία Γενικά Γυμνάσια Λύκεια, γεγονός άλλωστε που δέχεται και η υπηρεσία [Δ/νση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης] με τα υπ' αρ. Φ8/58/Δ5 13178/18-11-1994 Φ8/637/79548/Δ5/25-8-2005, Φ8/829/51135/Δ5/23-6-2006, έγγραφα της.

Έτσι η διοίκηση θεώρησε πεπλανημένα ότι η προσληφθείσα είχε τα προσόντα διορισμού μεταξύ των οποίων είναι και η προαναφερθείσα εγγραφή στην Επετηρίδα της Κεντρικής Υπηρεσίας, βεβαίωση που ουδέποτε χορηγήθηκε κατά τα ανωτέρω από την Κεντρική Υπηρεσία, μη αρκούσης κατά νόμο της βεβαίωσης της Εκπαίδευσης Λάρισας και δεδομένου παράλληλα ότι η διοικητική πράξη με την οποία διορίζονται οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί περιεχόμενο έχει την έγκριση της μεταξύ του ιδιοκτήτη και του προσλαμβανομένου εκπαιδευτικού συμβάσεως εργασίας, διατηρείται δε η ισχύς της πράξεως αυτής μέχρι τη λήξη του συμβατικού χρόνου ή μέχρι τη λύση της εργασιακής σχέσεως [ΣτΕ 622/2010] η εκδοθείσα διοικητική πράξη διορισμού είναι **παράνομη**, δεδομένου ότι αυτή εκδόθηκε κατόπιν πλάνης περί τα πράγματα, δηλαδή η διοίκηση δεν γνώριζε κατά την έκδοση της πράξης διορισμού την ύπαρξη της αρνητικής προϋπόθεσης για το διορισμό της συγκεκριμένης εκπαιδευτικού, δηλαδή την έλλειψη εγγραφής στην Επετηρίδα της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, αλλά και για τον επιπρόσθετο λόγο ότι δεν υπήρχε αντιστοιχία του πτυχίου της, αφού όπως γίνεται παγίως δεκτό και η πράξη που εκδίδεται κατόπιν πλάνης περί τα πράγματα, αποτελεί παράνομη πράξη [Δαγτόγλου, Ανάκληση παράνομης πράξης, παρ. 685 επόμ.].

Β. α. Από την ερμηνεία των διατάξεων που μνημονεύονται στην αρχή της παρούσας και αναφέρονται στην ανάκληση των διοικητικών πράξεων, αλλά και από τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου όπως αυτές έχουν διατυπωθεί από τη θεωρία αλλά και έχουν διαπλαστεί νομολογιακά, προκύπτει ότι **α1**] τόσο οι κανονιστικές όσο και οι ατομικές διοικητικές πράξεις δεν έχουν κατά κανόνα αναδρομική ισχύ, όμως κατ' εξαίρεση -εκτός των άλλων περιπτώσεων- ,η ανάκληση **παράνομης** ατομικής διοικητικής πράξης έχει

αναδρομική ισχύ [Σπηλιωτόπουλος, Η ισχύς της Διοικητικής πράξης, παρ. 170, ΝΣΚ 149/2004, ΝΣΚ 215/2008] η ανάκληση δηλαδή αυτών [των παρανόμων] ανατρέχει στο χρόνο εκδόσεώς τους και αποκαθιστά τη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν την έκδοση των ανακαλούμενων πράξεων. Ειδικότερα, με βάση την αρχή της νομιμότητας, υφίσταται διακριτική ευχέρεια της διοίκησης προς ανάκληση κάθε παράνομης διοικητικής πράξεως, διότι στις περιπτώσεις αυτές η Διοίκηση εκπληρώνει καθήκον προερχόμενο από την αρχή της νομιμότητας, ενώ επιτρέπεται η ανάκλησή τους και μετά την παρέλευση ευλόγου χρόνου για λόγους δημοσίου συμφέροντος **[ΣΤΕ 2403/1997 Ολομ.]**. Επίσης, όταν η έκδοση διοικητικής πράξης οφείλεται σε δόλια ενέργεια του διοικούμενου, ανακαλείται ομοίως χωρίς χρονικό περιορισμό. **α2]** Ως προς την ανάκληση παράνομων ευμενών πράξεων, αυτές ανακαλούνται υπό περιορισμούς, δηλαδή κατ' αρχήν ελεύθερα εντός ευλόγου χρόνου από της εκδόσεώς τους, ενώ μετά την πάροδο του ευλόγου χρόνου δεν επιτρέπεται η ανάκλησή τους εκτός εάν το διοικητικό όργανο προέβη στην έκδοση της πράξης από απατηλή ενέργεια του διοικούμενου που ωφελείται από αυτήν ή όταν υπάρχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος ή σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση. Κατά σταθερή δε νομολογία του ΣΤΕ η ανάκληση παράνομων ευμενών πράξεων δεν είναι επιτρεπτή όταν από την πάροδο μακρού σχετικώς χρόνου από την έκδοσή τους δημιουργήθηκε πραγματική κατάσταση τέτοια ώστε η ανατροπή της να προσκρούει στην αρχή της χρηστής διοικήσεως.

Γ. Έτσι κατόπιν των ανωτέρω και του μη νομίμου του διορισμού της συγκεκριμένης εκπαιδευτικού, το δεύτερο ερευνητέο ζήτημα που ανακύπτει, είναι το κατά πόσο με τα δεδομένα του ιστορικού, συντρέχουν τα χρονικά όρια που θεσπίζονται από το νόμο η αν, λόγω παρέλευσης της διετίας της οριζόμενης από τη διάταξη του άρ. 20 παρ. 2 ν.3528/2007, η εκδοθείσα διοικητική πράξη μπορεί να ανακληθεί.

Κατά την παρ. 2 του άρ. 20 ν. 3528/2007, εφαρμοζομένου και εν προκειμένω λόγω της διάταξης του άρ. 53 ν. 2721/99, ειδικά η πράξη διορισμού κατά παράβαση νόμου ανακαλείται εντός διετίας από τη

δημοσίευση, με βάση λοιπόν το ιστορικό του ερωτήματος, η προβλεπόμενη από αυτή τη διάταξη διετία έχει παρέλθει. Μετά τη διετία η πράξη διορισμού ανακαλείται μόνο για δόλια πρόκληση διορισμού ή υποβοήθηση της παρανομίας ή εάν ο διορισμός έγινε κατά παράβαση των άρ. 4 και 8 του ίδιου νόμου, που αναφέρονται στην ιθαγένεια και στην εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων αντίστοιχα, αλλά και όπως έχει παγίως νομολογηθεί, όταν η ανάκληση της εκδοθείσας πράξεως επιβάλλεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή δημοσίας τάξεως ή σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση.

Η διάταξη του άρθρου μόνου του α.ν. 261/1968, κατά την οποία χρόνος μικρότερος της πενταετίας από την έκδοση, θεωρείται εύλογος για την ανάκληση της παράνομης διοικητικής πράξης είναι γενική και ως **ειδική**, όσον αφορά το διορισμό, υπερισχύει η διάταξη του άρ. 20 ν. 3528/2007.

Όπως ομοίως παγίως γίνεται δεκτό, όταν η έκδοση πράξης βασίσθηκε είτε σε δόλια ενέργεια του διοικουμένου είτε για λόγους συμμορφώσεως της διοικήσεως προς το περιεχόμενο αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου ή η ανάκλησή της επιβάλλεται για λόγους **δημοσίου συμφέροντος ή δημοσίας τάξεως**, ο χρονικός περιορισμός του ανακλητού της παράνομης διοικητικής πράξης **δεν ισχύει** και σε αυτό είναι σύμφωνη η νομολογία και η θεωρία [Σπηλιωτόπουλου Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου παρ. 176 επ., Δαγτόγλου Γενικό Διοικητικό Δίκαιο σελ. 305 επ., **ΣΤΕ 3047/2002, ΣΤΕ 895/2002, κ.ά.**], η ανάκληση δηλαδή στις περιπτώσεις αυτές επιτρέπεται οποτεδήποτε και μετά την παρέλευση του ευλόγου χρόνου [**ΝΣΚ 366/2004**]. Η ανάκληση δε αυτή ανατρέχει στο χρόνο έκδοσης της πράξης και αποκαθιστά τη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοσή της, η δε διοίκηση προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση της νομιμότητας.

Δ. Επομένως με βάση τα ανωτέρω, ερευνητέο καθίσταται αν υπάρχουν λόγοι **δημοσίου συμφέροντος** για την καταγγελία της συμβάσεως, δεδομένου ότι όπως προκύπτει από το ιστορικό του ερωτήματος, σύμφωνα και με το τελευταίο με αρ.Φ.17/14466/Δ5/10-2-2012 έγγραφο της Δ/νσης

Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ., δεν φαίνεται να έχει εκδοθεί απόφαση διοικητικού δικαστηρίου η οποία να ακυρώνει την πράξη, εκκρεμουσών των αιτήσεων ακυρώσεως κατά των αποφάσεων του ΠΥΣΔΕ που άσκησε ο ιδιοκτήτης του εκπαιδευτηρίου ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας

δ1] Από το περιεχόμενο της βεβαίωσης του τότε αρμοδίου φορέα [ΔΙΚΑΤΣΑ] και νυν ΔΟΑΤΑΠ που προσκόμισε η προσληφθείσα εκπαιδευτικός προκειμένου να διορισθεί, προέκυψε σαφώς ότι δεν υπήρχε αντιστοιχία του διπλώματός της παρά μόνο ισοτιμία. Συνεπώς η εν λόγω πράξη διορισμού είναι μη νόμιμη με αυτή τη βάση για τους λόγους που προαναπύχθηκαν στην πρώτη παράγραφο της παρούσας Γνωμοδότησεως υπό στοιχείο α [ανεξαρτήτως δηλαδή της μη εγγραφής της στην Επετηρίδα που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και των συνεπειών που μπορεί να έχει η έλλειψη εγγραφής αυτή]

δ2] Επίσης, ανεξαρτήτως της υπάρξεως ή μη του στοιχείου του δόλου, το οποίο αποτελεί αντικείμενο έρευνας των αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων, και όχι αντικείμενο Γνωμοδότησης του ΝΣΚ όπως ευθέως προκύπτει από τη διάταξη του άρ. 6 παρ.6 ν.3086/2002, από την οποία διάταξη προκύπτει ότι το ΝΣΚ γνωμοδοτεί για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας των οποίων ζητείται η ερμηνεία από αυτό, δεν αναιρείται το αντικειμενικό γεγονός του μη νομίμου διορισμού της, πολλώ μάλλον εφόσον από τη διάταξη του άρ.180 ΑΚ προκύπτει αλλά και έχει νομολογηθεί, ότι η σχετική σύμβαση που καταρτίζεται χωρίς τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων, είναι άκυρη [ΑΠ1499/2007, ΝΣΚ 274/2009] και η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός δεν συγκέντρωνε τα υπό του νόμου οριζόμενα προσόντα όπως διεξοδικά αναπύχθηκε.

δ3] Όμως με βάση ακριβώς τα ανωτέρω στοιχεία σαφώς συντρέχει η προϋπόθεση της διατάξεως του άρ. 20 παρ. 2 ν.3528/2007, δηλαδή η δυνατότητα ανακλήσεως και πέραν της διετίας, **για λόγους δημοσίου**

συμφέροντος, ελλείπει αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών της συγκεκριμένης εκπαιδευτικού η οποία εξακολουθεί να διδάσκει, ελλείπει δηλαδή τυπικού προσόντος απαραίτητου κατά νόμο για το διορισμό αυτής.

Κατά την κρατούσα άποψη στη νομολογία και στη θεωρία, αλλά και από τα όσα προαναπύχθηκαν, προκύπτει ότι όταν κάποιος αποκτά την ιδιότητα του ιδιωτικού εκπαιδευτικού παρά το νόμο, είναι δυνατή η ανάκληση του διοριστηρίου και πέραν του ευλόγου χρόνου με επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος, η οποία [ανάκληση] διαπιστώνεται και αιτιολογείται από την αρμοδία προς ανάκληση υπηρεσία.

Ειδικότερα στις περιπτώσεις παράνομων διορισμών ιδιωτικών εκπαιδευτικών εάν γίνει δεκτό ότι η ανάκληση δεν είναι δυνατή μετά την παρέλευση ορισμένου χρόνου, τότε δεν υφίσταται ασφαλιστική δικλείδα που να αποτρέπει την πρόσληψή τους στο Δημόσιο κατ' επίκληση των διατάξεων του ν. 3194/2003, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης, καθώς με τις διατάξεις του άρ. 5 ν. 3194/2003 θα μπορούσαν να εισέλθουν στη δημόσια εκπαίδευση πρόσωπα τα οποία δεν έχουν τα νόμιμα προσόντα διορισμού και δεν θα έπρεπε να διορισθούν ούτε στην ιδιωτική εκπαίδευση, κάτι το οποίο προφανώς δεν ήταν στις προθέσεις του νομοθέτη. Επομένως το **δημόσιο συμφέρον** εν προκειμένω είναι η **διασφάλιση του αγαθού της παιδείας** το οποίο **υπερτερεί** σε σχέση με το ατομικό συμφέρον του διορισθέντος, που προφανώς το δημόσιο συμφέρον αυτό πλήττεται όταν τα πρόσωπα που καλούνται να διδάξουν δεν έχουν τα από το νόμο απαιτούμενα προσόντα [**ad hoc ΝΣΚ 120/2010, ΝΣΚ 546/2006**]. Είναι επίσης προφανές ότι το πεδίο εφαρμογής του ν. 3194/2003 εκτείνεται σε πρόσωπα που κατ' αρχήν κέκτηνται τα τυπικά προσόντα που απαιτείται να έχει και το εκπαιδευτικό προσωπικό των δημοσίων σχολείων [**αρ. 24 παρ. 3 ν. 682/1977**].

Εξάλλου, κατά τη ρητή διάταξη του άρ. **28 ν. 682/1977** προς εξασφάλιση της νομιμότητας, στα ιδιωτικά γυμνάσια και λύκεια διδάσκουν εκπαιδευτικοί εγγεγραμμένοι στην επετηρίδα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και επιλεγόμενοι ανεξαρτήτως σειράς εγγραφής

στην επετηρίδα από τους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών αυτών σχολείων, μόνο κατόπιν διορισμού με πράξη του ασκούντος την κρατική εποπτεία οργάνου[ήδη Προϊσταμένου Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης], υπό τη βασική πάντοτε προϋπόθεση ότι **κέκτηνται τα υπό του νόμου αυτού οριζόμενα προσόντα.**

Συνεπώς ακόμα και αν η διοίκηση [δηλαδή η δευτεροβάθμια εκπαίδευση Λάρισας] είχε διαβιβάσει την αίτηση της συγκεκριμένης εκπαιδευτικού με τα στοιχεία τα οποία απαιτούνται για την εγγραφή στην Επετηρίδα της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και πάλι δεν θα καθίστατο δυνατή η εγγραφή της στην Επετηρίδα αυτή, αφού με βάση τα όσα περί αυτού προαναπήχθησαν, ήταν απαραίτητη και η ισοτιμία **και η αντιστοιχία** του τίτλου σπουδών της για την πλήρωση των τυπικών προσόντων προς διορισμό και αντιστοιχία δεν διέθετε.

δ4] Με βάση τα ανωτέρω, η Διοίκηση **δύνата να ανακαλέσει** νομίμως την παράνομη κατά τα ανωτέρω πράξη διορισμού της ως άνω εκπαιδευτικού, ανεξαρτήτως του αν έχει παρέλθει ο προς τούτο εύλογος χρόνος, δηλαδή η διετία από τη δημοσίευση της σχετικής πράξης, με ειδικά αιτιολογημένη κρίση και ειδικότερα με την επίκληση της διακύβευσης του δημόσιου συμφέροντος που είναι το αγαθό της παιδείας, το οποίο είναι υπέρτερο του ατομικού συμφέροντος του διορισθέντος και το οποίο πλήττεται όταν τα πρόσωπα που καλούνται να διδάξουν δεν έχουν τα εκ του νόμου απαιτούμενα προσόντα.

Ε. Σε κάθε περίπτωση κατά την κρατούσα άποψη διακριτική ευχέρεια της διοικήσεως υφίσταται προς ανάκληση και όχι υποχρέωση, και παρά το γεγονός ότι προσφάτως με την υπ' αρ. **349/2011** Γνωμοδότηση του ΝΣΚ κρίθηκε κατά την άποψη της μειοψηφίας ότι υποχρεούται η Διοίκηση να ανακαλέσει την πράξη της όταν η ανάκληση επιβάλλεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος, εν τούτοις η γνώμη αυτή δεν επικράτησε και επομένως η άποψη αυτή αποτελεί μειοψηφία, συνεπώς κατά την κρατούσα άποψη, στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος αρμόζει η απάντηση περί **διακριτικής ευχέρειας** της διοικήσεως προς ανάκληση και όχι υποχρέωσης.

Η ενδεχόμενη ανάκληση αυτή δρα αναδρομικά, με αποτέλεσμα η παρανόμως εκδοθείσα πράξη να εξαφανίζεται από του χρόνου της εκδόσεώς της, θεωρούμενη ως μηδέποτε εκδοθείσα. Ένεκα όμως αυτού ο διορισθείς εκπαιδευτικός θεωρείται ότι ουδέποτε απέκτησε την ιδιότητα του υπαλλήλου και συνεπώς δεν μπορεί να συνυπολογίσει τη διανυθείσα υπηρεσία σε μελλοντικό διορισμό του σε όμοια ή άλλη θέση **[ΝΣΚ 149/2004]**.

IV. Ενόψει των ανωτέρω το Γ' Τμήμα γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι στα ερωτήματα που τίθενται αρμόζουν οι εξής απαντήσεις **1]** ο διορισμός αυτός είναι παράνομος και η παρανομία εστιάζεται στην έλλειψη αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών της δηλαδή στην έλλειψη τυπικού προσόντος προς διορισμό στην εκπαίδευση, ανεξαρτήτως της έλλειψης εγγραφής της εκπαιδευτικού αυτής στην Επετηρίδα που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και των συνεπειών που μπορεί να έχει η έλλειψη αυτή και **2]** Συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος για την έκδοση πράξης ανάκλησης, διότι υπερτερεί το δημόσιο αγαθό της παιδείας έναντι του ατομικού συμφέροντος του διορισθέντος της συνδρομής του στοιχείου του δόλου μη αποτελούσας αντικείμενο Γνωμοδότησης του ΝΣΚ **3]** διακριτική ευχέρεια υφίσταται της διοίκησης προς ανάκληση, μετά από διαπίστωση λόγων δημοσίου συμφέροντος ειδικά αιτιολογημένης, χωρίς χρονικό περιορισμό.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΜΑΡΟΥΣΙ 20-3-2017

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Ιωάννης Σακελλαρίου
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Μαρία Γεωργιάδη
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.